

Jatkuva oppiminen ja elinikäisen ohjauksen strategia

ELOLIV 10.9.

Teija Felt, työ- ja elinkeinoministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Liittymät hallitusohjelmaan

1) Työllisyyden lisääminen

- Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä Osaaminen ja työmarkkinoiden kohtaanto: 1) ennakointitoiminnan kehittäminen 2) koulutusten suuntaaminen ennakointitiedon mukaisesti 3) toimivat palvelut, monialaisuus, tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen saatavuus

3) Oppivelvollisuuden nosto

- Koulutustason nosto, nivelvaiheiden tukeminen- ohjaus- ja tukipalvelut

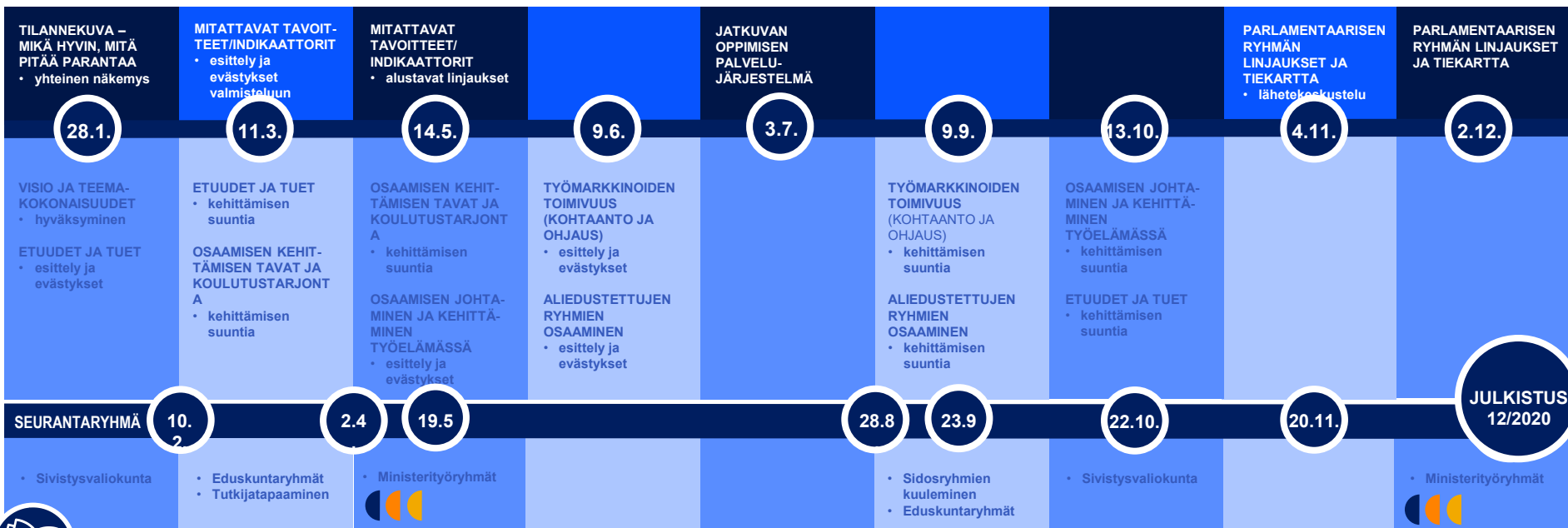
4) Jatkuvan oppimisen uudistaminen

5) Työn ja työhyvinvoinnin kehittäminen- TYÖ2030

- Työssä oppiminen, osaamisen tunnistaminen mm.
- Oppiva työyhteisö

Muuttunut toimintaympäristö ja muutoksen nopeus!

Jatkuvan oppimisen parlamentaarisen uudistuksen linjausten ja tiekartan valmistelu 2020

ETENEVÄT RINNALLA:

- Työllisyyden ministerityöryhmä alatyöryhmineen
- Työn ja hyvinvoinnin kehittämissuunnitelma
- Sosiaaliturvan uudistus

Elinikäisen ohjauksen ELO-foorumi ja työjaosto

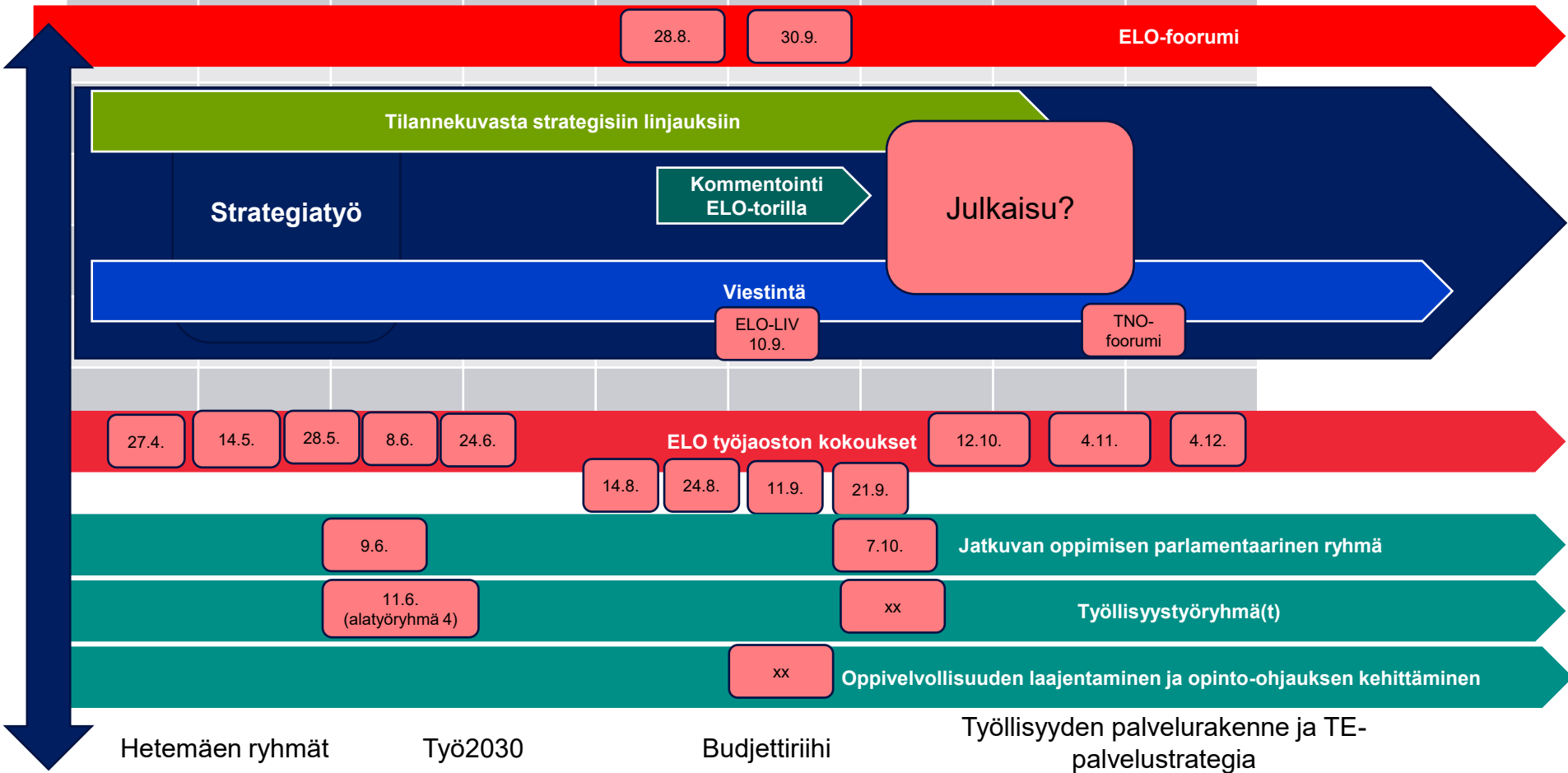

- Foorumin toimikausi on 1.4.2020–31.1.2023. Nyt asetettu foorumi on jatkumoa noin kymmenen vuoden mittaiselle valtakunnalliselle koordinaatiolle, joka on maailman mittakaavassakin ainutlaatuista.
- Hallitusohjelman keskeisten linjausten edistämiseksi on tarpeen valmistella **elinikäisen ohjauksen strategia**, joka tarjoaa **keinoja työelämän murrokseen ja jatkuvan oppimisen haasteeseen** vastaamiseksi sekä tarkastelee **elinikäisen ohjauksen kokonaisuutta tulevaisuusorientoituneesti mutta käytännönläheisesti**.
- Työjaosto valmistelelee strategiaa ja toimenpiteet sen toteuttamiseksi. Valmistelutyössä tulee hyödyntää olemassa olevaa tietopohjaa. Esitellään **31.5.2020 mennessä -> lisäaikaa syksyille**
  - Jatkuvan oppimisen parlamentaariseen ryhmälle
  - Työllisyyttä edistävälle Palvelut, etuudet ja osallisuus -alatyöryhmälle
  - Oppivelvollisuuden laajentamisen seurantariville
- Strategian sisältö:
  - Työssä tulee ottaa huomioon **työllisyyspalveluiden, kotoutumisen, jatkuvan oppimisen, oppivelvollisuuden laajentamista koskevat linjaukset**.
  - Lisäksi ehdotukset elinikäisen ohjauksen **palvelujen kehittämiseksi**.
  - Ehdotuksessa **tulee erityisesti huomioida koordinaatioon, yhteistyöhön ja monialaisuuteen liittyviä kysymyksiä**

ELO strategiatyön tiekartta

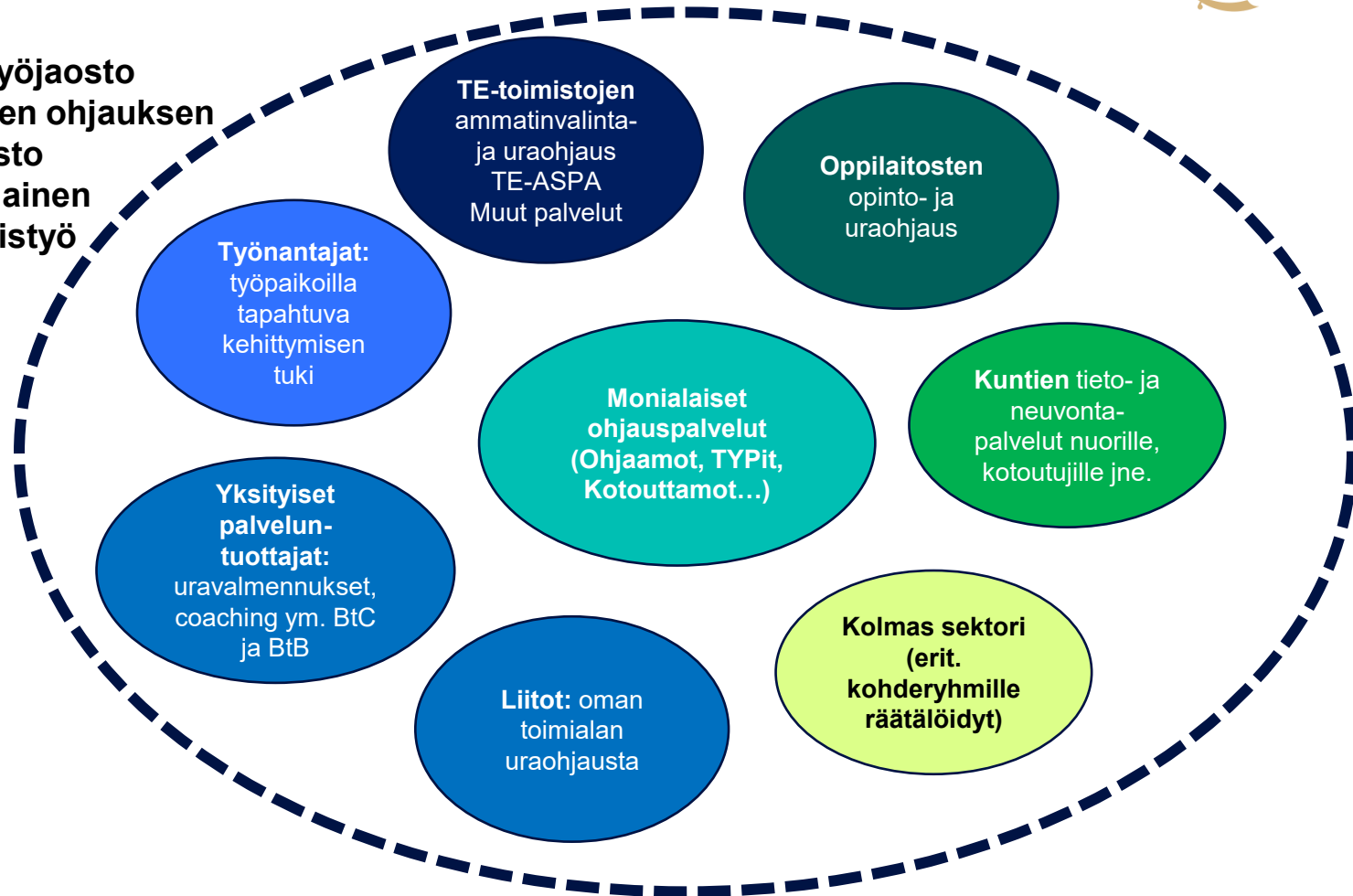
Huhtikuu 2020	Toukokuu 2020	Kesäkuu 2020	Heinäkuu 2020	Elokuu 2020	Syyskuu 2020	Lokakuu 2020	Marraskuu 2020	Joulukuu 2020
---------------	---------------	--------------	---------------	-------------	--------------	--------------	----------------	---------------

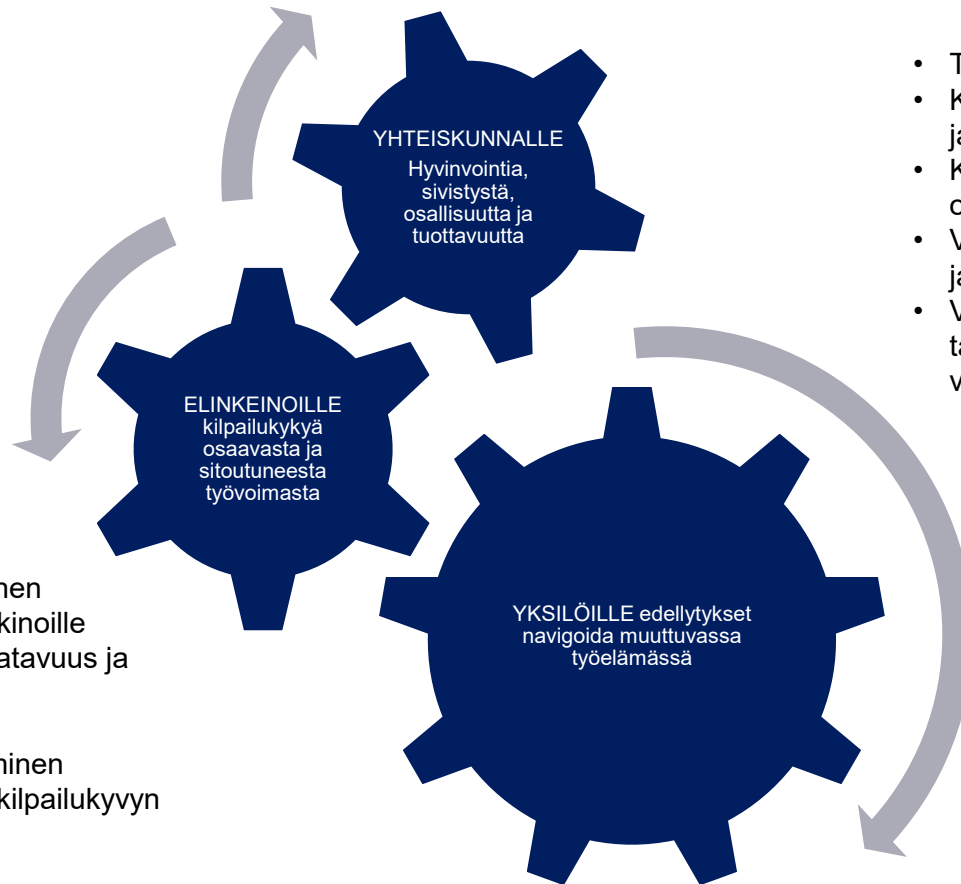
Elinikäisen ohjauksen strategia tarkastelee laajasti eri sektoreiden toimia

ELO-foorumi ja työjaosto
+ alueellinen elinikäisen ohjauksen
ELO-verkosto
+ muu monialainen
verkostoyhteistyö

Miksi ohjaukseen kannattaa panostaa?

- Tuottavuus, kasvu ja kilpailukyky
- Koulutuksen tehokkuus ja osuvuus ja osaamistason nousu
- Kansanterveys, hyvinvointi ja osallisuus
- Vähemmän rikollisuutta, köyhyyttä ja syrjäytymistä
- Verokertymien kasvu ja taloudellisen tuen tarpeen väheneminen

- Joustava ja pitkäkestoinen osallistuminen työmarkkinoille
- Osaavan työvoiman saatavuus ja toimivat työyhteisöt
- Parempi kohtaanto
- Tuottavuuden lisääntyminen
- Taloudellinen kasvu ja kilpailukykyyn vahvistuminen
- Kustannustehokkuus

- Sujuvammät siirtymät
- Paremmat oppimistulokset ja oppimaan oppiminen
- Urasuunnittelutaidot
- Oma osaaminen ja vahvuudet tunnistettu
- Elämänhallinta ja hyvinvointi
- Opintoihin kiinnittyminen ja tutkintojen suorittaminen
- Työhön sitoutuminen ja mielekäs työura

Elinikäisen ohjauksen keskeiset haasteet

- **Haaste 1: Kaikilla ei ole yhdenvertaisia mahdollisuuksia urasuunnitteluun**
  - Suomessa on yleisesti ottaen laadukasta ohjausta, mutta saatavuudessa ja sisällöissä on alueellisia sekä sektori- ja kohderyhmäkohtaisia eroja
  - erityisesti työkäisten osaamisen kartoittaminen ja työn murroksen huomioiva, ennakoiva ohjaus on puutteellista
  - yksilöiden omia valmiuksia suunnitella ja kehittää omaa koulutus- ja urapolkua, eli urasuunnittelutaitoja, ei kehitetä systemaattisesti
- **Haaste 2: Elinikäisen ohjauksen kokonaisuudessa on koordinaatiotarpeita:**
  - Tiedolla johtamisessa
    - Tiedonkeruu, analysointi ja raportointi on pirstaleista ja hanke- tai sektorikohtaista
    - Suomessa ei ole yhtenäistä ohjauksen palautejärjestelmää sisältäen sektorirajat ylittävät tavoitteet ja mittarit, eikä siten tietoon perustuvaa kokonaisuuden ja rahoituksen ja sen vaikuttavuuden seurantaa
  - Monialaisten ohjauspalvelujen koordinaatiossa
    - Monialaiset ohjauspalvelut yleistyvät, mutta palvelumuodot ja saatavuus vaihtelevat, eikä niistä ole kokonaiskuva
    - Monialaisten ohjauspalvelujen valtakunnallinen kehittäminen on haastavaa siiloutumisen sekä lainsäädännöllisten ja tietojärjestelmiä koskevien esteiden vuoksi
  - Alueiden ja paikallisten toimijoiden tukemisessa ja esimerkiksi strategian toteutumisen varmistamisessa
  - Valtakunnallisten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen kehittymisen tuessa
- **Haaste 3: Digitaalisuuden tuomia mahdollisuuksia ei ole hyödynnetty tarpeeksi tehokkaasti ohjauksen kehittämisessä**
  - Digitaalisia ohjauspalveluita kehitetään erillään toisistaan
  - Teknologian hyödyntäminen nähdään yhä yksittäisten työkalujen näkökulmasta eikä kokoavana ja yhdistävänä tekijänä monihallinnollisten modernien, monikanavaisten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelujen systeemissä kokonaiskehittämisessä
  - Elinikäistä ohjausta ei tarkastella riittävästi osana julkisten digipalvelujen ekosysteemiä
- **Haaste 4: Globaalit ilmiöt ovat aiheuttaneet muospaineita ohjausosaamiseen**
  - Digitaalisuus ja etätyöskentely, ilmastonmuutos sekä eriarvoisuuden lisääntyminen tulisi huomioida ohjausosaamisen kehittämisen painopisteissä
  - Ohjaajakoulutus vaatisi selkeyttämistä: ei ole määritelty selkeästi ohjausalan ammattilaisten ydin- ja erikoisosaamista ja koulutuspolkua

Linkkejä jatkuvan oppimisen ja elinikäisen ohjauksen välillä

• Aliedustetut

- Ohjausta ja neuvontaa kohdennettava yhä enemmän tälle ryhmälle
  - Palvelutarpeen arvioinnin lisääminen ja kehittäminen -> tärkeää niin kohdeyhmän löytämisen kuin yksilöllisen palvelupolun näkökulmasta
  - Monialaiset ohjauspalvelut (kohderyhmällä usein monialaisia haasteita)
- Osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen -> ohjauksen keinoin, esim. ohjausosaaminen

• Digitaalinen kokonaisuus

- **Jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus** -> ohjaus kiinteämmin osaksi kokonaisuutta
  - Yksilön osaamisen, kiinnostuksen ja edellytysten tunnistaminen
  - Työmarkkinatieto helposti elinikäisen oppijan käytössä
  - Osaamisen kehittämisen tarjonnan löytäminen helposti
  - OmaData-periaate -> oma urasuunnittelutieto mukana läpi elämän
  - Keskeistä nykyisten järjestelmien integraatio, ja ohjauksen ja urasuunnittelun ottaminen palveluintegraation keskiöön
- **Ennakointitiedot paremmin kokonaisuudeksi** ja käytettävyyden kehittäminen

• Työelämä

- Työssäolevien osaamisen tunnistaminen ja työssä oppimisen vahvistaminen
- Yleiset työelämätaidot ja jatkuvan oppimisen avaintaidot -> urasuunnittelutaitojen systemaattinen edistäminen

• Palveluorganisaatio/ Koordinointi

- Elinikäisen ohjauksen näkökulmasta koordinaatiotarpeita, koska elinikäinen ohjaus levittäytynyt eri sektoreille ja toimijoille – monimuotoisuus on rikkaus, mutta kokonais kuvan seuraaminen edellytys kehittämiselle
  - Tiedolla johtaminen, palautejärjestelmä/tiedon kokoaminen
  - Monialaisten ohjauspalvelujen kokonaiskuva
  - Valtakunnallisten digitaalisten palveluiden kehittymisen tuki